

Jaarverslag 2020

Aan het begin van het jaar 2020 bereidde het bestuur een aantal evenementen voor. Daarvan kon er één doorgang vinden, kort voor de coronacrisis. Andere werden afgelast, waaronder voor het eerst de jaarlijkse platformavond. Dat neemt niet weg dat in 2020 door de stichting veel gedaan is aan het verbreiden van de bekendheid der staten en stinzen, een van de hoofddoelstellingen. De aanwezigheid in de media, zowel van de gebouwen en parken, als van de stichting zelf, was groter dan ooit tevoren.

Het bestuur bestond ook in 2020 uit de volgende leden: Bearn Bilker (voorzitter), Jan Coehoorn, Franke Doting, Tjalling van Eysinga, Jacomine Hoogendam, Klaas Lourens (penningmeester), Peter Nieuwenhuijsen (secretaris), Rita Radetzky, Jan Willem Zwart (vicevoorzitter). De stichting bestond dit jaar 15 jaar. Van activiteiten in het kader van dit lustrum is afgezien.

Publiciteit

Dagbladen

De goede contacten tussen ons bestuurslid Jan Coehoorn en de NDC-mediagroep hebben er toe geleid dat dit jaar enkele artikelenreeksen in diverse bladen zijn verschenen. Hiermee werd zeker een der hoofddoelen van de stichting verwezenlijkt: vergroten van de bekendheid van gebouwen en hun omgeving. Ook koesterden wij de hoop dat op deze manier ons donateursaantal explosief zou stijgen. Dit laatste is niet gebeurd, hoewel de lijst een beetje langer is geworden.

De stichting heeft bemiddeld ten behoeve van een reeks artikelen in de Leeuwarder Courant (Epemastate, Fockensstate - die overigens niet tot onze 'deelnemers' behoort - Lauswolt, De Klinze) en een reeks artikelen in het Friesch Dagblad (Fogelsanghstate, Voormeer, Philippusfenne, Schierstins, Poptaslot, Dekemastate, Langoed Oranjewoud, It Ald Slot, Boschoord, Eysingahuis).

Van belang was ook dat de gewijzigde herdruk van ons boek *Stinzen, staten en buitenplaatsen in Friesland*, door Rita Radetzky, werd gelanceerd met een artikel –zowel in FD als in LC – over de nieuwe illustraties die dankzij nieuwe vondsten de tweede druk konden verrijken.

Een volgende reeks publicaties is in voorbereiding: hierover vindt overleg plaats met de Friesland Post. Het op papier grootste lezerspubliek werd echter bereikt via de gratis weekbladen die in de gehele provincie huis aan huis worden bezorgd.

Weekbladen, prijsvraag

In de vijftien weekbladen die in de provincie Fryslân verschijnen, stonden deze zomer zeven weken lang korte stukjes van de hand van secretaris Peter Nieuwenhuijsen. De weekbladen waren in zes groepen verdeeld, die elk hun eigen selectie van stukjes kregen. Vandaar dat het om 42 stukjes ging, die mogelijk nog zullen worden gebundeld.

De vele lezers (oplage 360 duizend) werden uitgenodigd deel te nemen aan een prijsvraag, waaraan men hetzij via onze website, hetzij via de website van het weekblad kon deelnemen. Zo'n 1200 lezers waagden een kans. De vier hoofdprijzen bestonden uit overnachtingen in de luxe Bed & Breakfast Boschoord; de feestelijke uitreiking kreeg uiteindelijk een bescheiden karakter als gevolg van de coronacrisis.

Hoewel de deelnemers met een enkel vinkje donateur konden worden, leverde de prijsvraag nauwelijks nieuwe donateurs op. Het aantal abonnees op de Nieuwsbrief nam echter toe met enkele honderden. Hiervan schreven zich enkele tientallen ook weer snel uit. Het aantal abonnees was in december 857.

Tegelijk werd gewerkt aan een productie voor Omrop Fryslân: de serie Bûtenpleats, gemaakt door MOON-productions. De acht wekelijkse uitzendingen vonden plaats van oktober tot december en trokken veel aandacht en waardering. De serie zal bereikbaar worden via onze website.

Website, Facebook

De website heeft in de looptijd van de prijsvraag tijdelijk een ander aanzien gekregen. Ook voor het ontvangen van oplossingen heeft PiWeb een oplossing gevonden. Los hiervan is de website, meer in het bijzonder de kaart van Fryslân, verrijkt met vertalingen in het Fries en het Frans, naast die in het Duits en Engels, die vorig jaar werden gerealiseerd.

Op Facebook werd zeer geregeld “gepost” door Jacomine Hoogendam en Peter Nieuwenhuisen. Hiermee worden telkens vele tientallen en vaak ook honderden mensen bereikt. De pagina heeft meer dan 300 volgers

Donateurs

Het aantal donateurs groeide naar 86. Behulpzaam was een actie waarbij de herdruk van ons boek werd aangeboden in combinatie met het donateurschap. Bij dit aantal is het bezwaarlijk de incasso's van de donaties volledig handmatig te laten verlopen. Daarom is dit jaar gewerkt met een verzendsysteem en automatische herinneringen, dat nog moet worden geëvalueerd.

Door de crisis kon de stichting dit jaar weinig speciaals bieden. Wat nog juist kon doorgaan, was een concert door het duo Meri Khojayan en Robert Poortinga in het huis Voormeer, op schrikkelag. De opkomst van donateurs en bestuursleden was aanzienlijk en het concert zeer geslaagd.

Dit jaar overleed onze prominente donateur mw. Els Veder – Smid. Zij financierde voor het grootste deel de film *Tussen adel en vrijwilliger*, die op onze website *Ststst the movie* is genoemd. Ook met het door haar en de SKBL ingestelde Ithaka-stipendium heeft zij het erfgoed ondersteund.

Gebouwwzaken

Het bestuur heeft vergaderd in het Dekemahuis in Franeker, dat gebaseerd is op de helft van een stadsstins, zodat er aan de binnenkant veel te zien viel. De toenmalige bewoners hebben het huis inmiddels verlaten. Voor vergaderingen is – dit terzijde - ook gebruik gemaakt van de gastvrijheid van het bedrijf Tieluk, dankzij bestuurslid Franke Doting.

Eveneens in Franeker werden de banden met de Botniastins aangehaald, onder meer door er de Platformavond te plannen. Door de coronacrisis is dit stil komen te liggen.

Vice-voorzitter Jan Willem Zwart kreeg namens Natuurmonumenten een functie bij de Slotpleats in Bakkeveen – een voormalige boerderij bij een niet meer bestaande state – en op Schiermonnikoog, waar hij contact onderhoudt met het nieuwe klooster aldaar, in het gebouw Rijsbergen.

Verschillende gebouwen gingen over in andere handen, zoals It Ald Slot, Klein Jagtlust en Riniastate. De stichting probeert met ingang van dit jaar het contact met de “deelnemers” te waarborgen door deze systematisch over de bestuursleden te verdelen.

Diversen

Er zijn besprekingen gehouden met een grote bouwfirma, die haar verbondenheid met Fryslân wil onderstrepen met projecten ten behoeve van enkele stinzen, staten en buitenplaatsen. De stichting zou hierbij op enigerlei wijze betrokken kunnen worden. Het gesprek was aan het einde van het jaar nog gaande.

In het Platform Monumentenzorg werd aandacht gevraagd voor de particuliere Eysinga-begraafplaats “Joumastate” in Wirdum. De beherende stichting werd geleid door ons bestuurslid Tjalling van Eysinga, die voorzitter Bilker en secretaris Nieuwenhuijsen uitnodigde naast hem plaats te nemen in het bestuur van deze stichting. De stichting Staten en Stinzen blijft wel betrokken bij Joumastate.

Na de crisis

De crisis heeft ertoe geleid dat de stichting begrote uitgaven niet heeft kunnen doen. Ook bijeenkomsten met of voor de donateurs waren niet mogelijk. Tegelijk is de cultuursector een van de zwaar getroffen sectoren. Om deze redenen heeft het bestuur het voornemen na de crisis het een en ander te organiseren dat voor al deze zaken enige compensatie betekent, al zijn de middelen van de stichting nog zo beperkt. Ook van educatie en voorlichting is in 2020 niet veel gekomen. Wij denken na de crisis, als aan enkele voorwaarden wordt voldaan, zelfstandig cursussen te kunnen organiseren, bijvoorbeeld in het verlengde van publicaties die nog in het vat zitten: in de Friesland Post.